

KURJER WARSZAWSKI

D. 14. Marca.

SOBOTA.

ROK 1829.

N° 71

WSPOMNIENIA.

Zgon Jgn: Krasickie-

go Arcy-Biskupa

Gnieź: 1801.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Stosownie do cnót Chrześcijańskich i Obywatelskich, tudzież dostoięństw iakie zdobyły ś. p. Hrabiego Piotra *Bielńskiego* Senatora Wojewodę, Prezesa Sądu Sejmowego, odbył się obrzęd przeniesienia zwłok Jego do Kościoła S. Krzyża. Onegdaj przy wyprowadzeniu ciała miał mowę JW. *Bienkowski* Senator Kasztelan. Orszak rozpoczynały wszystkie Zakony, Duchowienstwo świeckie, Kapituła Metropolitalna i celebrujący JW. IX. Biskup *Pawłowski*. JW. Kasztelanowie: *Glizczyński* niósł order Orła białego, *Michliński* S. Stanisława, *Wodziński* Legji honorowej, a Hr. *Bniński* serce Nieboszczyka. Szczęśliwony karawan ozdobiony godłami rodziny *Bielńskich* unosił kosztownie ozdobioną trumnę, za którą postępowało mnóstwo osób wszelkiego stanu; za nimi iechało 80 karet. W Kościele miał mowę Kasztelan Hr. *Bniński*. Wczoraj od rana wigilję śpiewane były przez 3 Zakony. Mszą wielką celebrował JW. IX. *Prądmowski* Biskup Płocki, w czasie której orkiestra 70 osób wykonała Rekwjem kompozycji Rektora *Elsnera*. Kazanie miał JW. IX. Biskup celebrujący, a mowę ostatnią JO. Xiążę *Czartoryski* Senator Wojewoda. Wszyscy mówcy oddali sprawiedliwie należny hołd cnotom Nieboszczyka. Nastąpił wielki Kondukt odbyty przez Ściu Biskupów, to jest JW. W. IX. *Prądmowskiego*, *Dzięcińskiego*, *Manużewicza*, *Guthowskiego* i *Pawłowskiego*; po czem Senatorowie zanieśli zwłoki do dolnego Kościoła, a or-

kiestra wykonała *Salve Regina*. Cały obszerny Kościół iśniał mnóstwem świateł; i był napelniony przyjaciółmi i wielbicielemi zmarłego Senatora.

Za 100 zł: w Listach Zastawnych żądają zł: 87 gr: 15, dają zł: 87 gr: 5.—Obligacje Udziałowe po zł. 300, żądano 300, płaco: 300. Wpартjach żądano 294, płacono 291.

JP. *Lewitt* Professor Muzyki, wciągn zeszłych miesięcy dał Koncerta na fortepianie w *Królewcu*, *Gdańsku*, i *Sztetynie*. Pisma tameczne bardzo chwala talent tego artysty. (Wrócił do *Warszawy*.)

Wyszła z druku Książka pod tytułem: *Recueil choisi de traits historiques avec l'Anglois au bas de chaque page, a l'usage de l'un et de l'autre sexe. Arrangé pour faciliter la traduction du Francois en Anglois*. Dostać jej można za cenę złoto: 5, w Księgarniach PP. *Gliksberga*, *Klukowskiego*, *Dąbrowskiego*, *Huguesa* i *Kermena*, *Zawadzkiego* i *Poraj*.

Od kilku lat niemieliśmy na Teatrze Warszawskim wystawionej nowej Opery z muzyką *Rodaka*. JP. *Józef Stefani* syn *Jana*, autora *Krakowiaków* (o którego zgonie i pracach przed kilką dniami doniesiono) ułożył muzykę do Opery która intro pierwszy raz będzie przedstawiona. Jest to pierwsza jego praca w tym rodzaju. Znawcy którzy znajdowali się na probach, twierdzą iż ten początek wódzy, że młody Kompozytor i w następnych dziełach może godnie uiszcć oczekiwania miłośników pięknej muzyki.

Filip *Stahl* Fabrykant Fortepjanów, przy ulicy Nowy Świat Nr 1301, ma zaszczyt donieść interessowanym osobom, których życzeniem było nabyć *Fortepjan z drzewa krajowego*, gdy te po rozprzedaniu już nie zostały, iż znowu takowe w sposobie i guście tymże iak maheniowe są ukończone i każdego czasu widzieć ich można.

Że i w kraju naszym przed wieki znajdowały się ogromne zwierzęta zwane *Momut*, teraz wcale nie istniejące, dowodzi szczątki tego zwierza znaleziona w roku zeszłym we wsi *Jawieczach* pod *Miechowem*, która do tutejszego gabinetu Zoologicznego przysłana została przez W. *Janowskiego* tamecznego *Dzierżawcę*.

Dziś zimna stopni 2.

Artykuł nadesłany. Do przyjemnych wiadomości dla przyjaciela nauk i sztuk pięknych należy upowszechniający się gust do *Teatru*, w miastach chociaż mniejszych, i usiłowania nawet prowincjonalnych Towarzystw Dramatycznych do udoskonalenia dążące. Na to wspomnienie zasługuje od kilku tygodni w *Piotrkowie* bawiące Towarzystwo Aktorów pod Dyrekcją P. *Raszewskiego*. Miasto nie wiekie ale Publiczność z chęcią w tej zabawie kształcącej smak i obyczaje gustuje, a Aktorowie dokładają starań do dobrego wystawienia sztuk. Czemuż niemamy publicznie oddać sprawiedliwości tym, którzy się przykładają do uprzyjemnienia nie iednej chwili. P. *Raszewski* umie się przejmować charakterami wyrażającemi gwałtowniejsze namiętności. Pani *Raszewska* iako Aktorka komiczna nakażdejszenie potrafi wzniecić sprawiedliwe oklaski. Jest to Prowincjonalna *Kurpińska*. Panna *Ludwika Rywoli* do ładnej powierzchowności, łączy głos przyjemny, który gdy się ukształci dobrą metodą, rokuie dla niej piękne nadzieie. P. *Jaczysnowski* w opowiadaniu jest

naturalny. Pani *Elsner* i P. *Olewiński* nie są bez zalet. W ogólności mówiąc, jeżeli w tragediach i operach dać się spostrzegać uchybienia tak nieodłączne od towarzystw woiażujących, tedy komedje i komedjo-opery mało do życzenia zostawiają.

W *Uścimowie Woie: Lubelskiem* d. 30 Stycznia r. b. rozstał się z tym światem J.W. Filip *Hauman* dawniej Generał Wojska Polskiego Dowódca pułku zwanego *Działyńskich*. Żył lat 90. Mąż wzorowy, pełen przymiotów, pełen zasług.

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

Flotta Angielska krążąca przy brzegach Grecji dawniej pod dowództwem Admir. *Malholna* a później *Kodryngtona*, d. 10 z.m. zawinęła do portu *Neapolu*. — O powrocie *Polsłów* Mocarstw sprzymieci: do *Stambułu*, już nieśłychać. — Cesarz *Austrjacki* ogłosił *Wenecję* iako port wolny; co może podnieść to już od lat blisko 30 upadające a niegdyś kwitnące miasto. — Admirał *Rini* ma otrzymać urlop nieograniczony. — Nad uzbrojeniem i pomnożeniem floty Tureckiej pracują w dzień i w nocy; 3000 majtków przybyło z *Egiptu* do *Stambułu*.

Kurjer wschodni donosi, że korpus Turecki złożony z 3000 ludzi wpadł do *Zajtuni*, wymordował wszystkich Greków, a kobiety i dzieci zabrał! — Niedawno pod *Kale* do włościanina przybył Brat jego, oświadczając, iż tak podupał, że swych 3ga dzieciak niemoże wyżywić. Włościanin polecił Brata swej żonie, którego nie obdarzyła, a przytem wyłajała. Biedny wraca, wrzuca swe Dzietki w studnią i sam także tym sposobem odbiera sobie życie! Włościanin uwiadomiony o zgonie Brata i okrucieństwie swej żony, strzela do niej z fuzji, zabija, i oddaje się wręcz sprawiedliwości.

W Parlamencie Angielskiem toczą się roz-

prawy o *Katolikach*; Bracia Królewscy na iednem z posiedzeń Izby wyższej toczyli spór zwawy; Królewicz *Xiążę Alurencji* odpowiadając Królewiczowi Bratu swemu *Xięciu Kumbertland* rzekł: »Je Xiążę przez długi czas bawiąc za granicą już zapomniał o wolności obywateli angielskich.« Xiążę *Wellington* ciągle obstaje za katolikami. — Odebrano niezawodną wiadomość z *Stambułu* że Sultán wystąpił do Wice Króla *Egiptu* aby nie zwłocznie przystąpił z *Egiptu* 40,000 wojska; podobne rozkazy dało wszystkim Baszom a zatem zdaje się że wojna będzie ponowiona. — Kraje *Ameryki Południowej* zostały w zaburzeniu, szczególniej *Mecyk* jest teatrem krwi rozlewu. — W *Szkocji* Parobek chcąc się zemścić na Dziewcy która nie była mu wzajemną, powiślał ogony wszystkich Krów będących pod jego dozorem; biedne Krowy wiele przez to ucierpiały, ale zato, nielitościwy Parobek został pozwany przez towarzystwo Przyjaciół zwierząt, i opłacić musiał 120 złotych. — W *Anglii* na Wojsko r. b. wyda się mniej 16 milionów złp.:—*Paganini* dał Koncert w *Berlinie* i podobną się nadzwyczajnie. Gazety tameczne donoszą że ten Mistrz przewyższył wszystkich dotąd sławnych wirtuozów na skrzypcach, a nawet *Rodego* i *Spora*, potrafi on wszystko co tancerze, ale jego nikt naśladować niezdola, jest *iedyny*!

Z *Krakowa* d. 3 *Marca* 1829. — Dla wiadomości biegłych w sztuce, i dla skutecznego użycia w razie potrzeby *magnesu*, umieszczamy świeżo zdarzenie, zaszłe na wsi o milkę od *Krakowa*, którego nam takowy opis nadesłano. »Przez szczególny przypadek, wiejska dziewczyna lat 19 mająca, wbiła sobie w żywot po nad lewą pachwiną, igłę mającą długości około dwóch cali, tak niebezpiecznie; iż ta przyłamawszy się, samym

ostrym koniuszczkiem głęboko skryła się zupełnie w ciało. Cierpiącą zawieszono zaraz do *Krakowa*; tam Chirurg obejrzawszy ją, oświadczył, iż wydobycie przechodzi jego możność, i radził, dla operacji, oddać dziewczynę do którego szpitala, przydając: »Je zaniebawsz, obawiać się należało, ażeby igła z czasem nie dostała się do kiszki, i nieprzyprowadziła jej o śmierć.« Tak przelekniona dziewczyna, wołała w rozpaczce oczekiwać przeznaczenia. Wróciwszy do wsi, probowano przywiązać jej trochę *magnesu*, któryby dotykał się miejsca, gdzie igła była utkwioną; po kilku dniach, żelazo będące w ciele, zaczęło się z mocnem dokuczaniem pchać ku magnesowi, po wyżej wiszącemu w kierunku prostopadłym; gdyż dziewczyna pod czas roboty, niechcący podciągała ów magnes z punktu, na którym leżał. Już tedy igła dała się czuć przez naciśnienie skóry, ale coraz bardziej stawała się dotkliwą i nieznosną. Znalazł się atoli chłopiec śmiały, który aczkolwiek nigdy nie miał praktyki chirurgicznej, naciął miejsce bolejące prostym nożykiem zwanym *kozik*, *cyganek*, lub *żydek*; i całkowicie ową igłę, która bawiąc kilka dni w ciele, nabrała koloru niebieskawego, iak gdyby była szmelcowaną, wyciągnął. A tak czego nie wykonała sztuka, to potrafiła naturalna prostota, powodowana uczuciem litości nad ubogą dziewczyną. (G. K.)

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Kaczęński Józef Ob.; Głiszczyńska Kasztelanowa, Dobiecki Michał Ob.; Józefowicz Ignacy Ob.; Lisiecki Kacper Ob.; Miszewski Tymoteusz Ob.; Niemirycz Antoni Ob.; Podczaski Jakób Ob.; Wojczyński Stani. Ob.; Wrotnowski Jan Ob.; Słubicki Jan Ob.; Skarzyński Rudolf Ob.; Rudzki Wałenty Kommissarz, Borowski Stani. Ob.; Czechowski Doktor, Dębowski Leon Poseł, Szafjokowski Major, Zawadzki Tomasz Ob.; Maier Ob.

DONIESIENIA.

Wiadomo się czyni niniejszem, iż nieruchomości w Warszawie pod Nr 2841 przy ulicy Tamka położona, składająca się z dworku drewnianego i innych zabudowań, sprzedana zostanie w drodze działów przez publiczną Licytację w dniu 23 Marca r. b. przed Delegowanym W. Sędzią Ujazdowskim. Licytacja teje nieruchomości zacznie się od sumy złp: 3,164 gr: 4. Warunki sprzedaży przejrane być mogą każdego czasu u Greffkiewicza Pisarza Trybunału Cyw. Woje: Mazow: Wyd: IV. i u Cypriana Ossowskiego Mecenasa pod Nr 1776, zamieszkałego przedaz tę popierającego. — *Ossowski Mecenasa.*

Sukcesorowie ś. p. Albertyny z Friedlów Baranów Wdowy, uwiadomiamy tych Interessantów którzy u zmarłej na pożyczone pieniężne kwoty, zastawy złożyli, iż te wszystkie zastawy oddane są pod dozór IPannie Marjannie Sokołów przybranej Córce zmarłej, pod Nr 785 przy ulicy Elektorskiej w tem samem mieszkaniu zostającej, z upoważnieniem oddania każdemu zastawionej rzeczy, za odebraniem pożyczonej kwoty. Wzywa się oraz wszystkich Interessantów aby pospieszili z wykupem, gdyż w przeciwnym razie Sukcesorowie będą przymuszani zostawić te nieruchomości prawnym skutkom. Od dnia 13 b.m. od godziny rannej tej każdy zgłaszać się może. —

Pozostałość po Albertynie z Friedlów Baranów składająca się z Sreber i Precjozów, Mebli, Garderoby, Bielizny, Pościeli, narzędzi Kuchennych, Gospodarskich i innych różnych ruchomości, z upoważnienia IW. Prezesa Trybunału Cywilnego i Instancji W. M. z dnia 10 m. i r. b. Nr 1218 w mieszkaniu Spadkodawczyni przy ulicy Elektorskiej pod Nr 785 poczynawszy od dnia 18 Marca r. b. od godziny 3 z południa i dni następnich zawsze wporządze po południowej, przez publiczną Licytację za gotowe nieodstępnie płacić się mające pieniądze, sprzedawana będzie, o czem chcę kupna mających z tem doniesieniem zawiadomia się, iż Srebra i Precjoza od dnia 13 Marca r. b. dla ich okazywania w powyższem miejscu w dozorze IPanny Marjanny Sokołówny znajdować się będą. —

Jan Felix Wilki R. K. Z. W. M.

Od Wielkiej Nocy do dnia 1 OKAL na 1m piętrze, pod Nr 505 na Podwalu składający się z 5ciu Pokoi, Przedpokoiu, Kuchni obszernej, Zachowania i 2ch Piwnic. Wiadomość bliższą powziąć można

pod Nr 1872 przy ulicy Starej na 1m piętrze; tamże również zgłosić się może EKONOM i o Warunkach dowiedzieć się, który potrzebny jest na Wiosnę o mil kilkanaście od Warszawy do zarządzenia majątkiem.

W Dominjum Oltarzowie 2, mili od Warszawy przy Stacji i Trakcie Pocztowym Kaliskim, z przeszlorocznego sprzętu (o czem się na miejscu przekonać można) dostanie wieżowego i czystego nasienia czerwonej KONICZNY, garniec po zł 10.

KOCZ porządkaj poczynny wcale nie używany, najnowszego fasonu, żółto lakierowany w paski, zbudowany mocno, niemniej KON Anglizowany grzedy bardzo piękny, są za pomniejszą ceną do sprzedania przy ulicy Wierzbowej w Hotelu Angielskiem wiadomość u Szwajcara tegoż domu.

Przy ulicy Dzikięj pod Nr 2318 są do wynajęcia 4ry Pokoje, z Kuchnią i Piwnicą; oraz kłoby sobie życzyt wynająć Stajnię i Wozownię, może powziąć wiadomość u Właściciela w tymże domu.

Podpisana podaje do Publicznej wiadomości iż pierze i farbuje Pióra i Kapelusze Damskie Słomkowe, ryżowe, iedwabne Szwedzkie, i przerabia na nowy fason, pierze oraz Koronki. Mieszka pod Nr 425, przy ulicy Krakowskie Przedmieście na pierwszym piętrze. —

H olff.

Przy ulicy Starej (za Dominikanami) pod Nr 1870, jest do sprzedania niewiele używana BRYCZKA lekka, kryta, na resorach, oraz 4, CHOMONTA z mościadzem kompletnie w dobrym, stanie będące. Wiadomość u Lakiernika tamże mieszkającego.

Podpisany przybył z towarami z Guberni Kamienieckiej pod Nr 1250, skład mający, donosi iż takowe sprzedawac będzie częściowo takoto: Słoniay funt pogr: 13, Sliwek węgierskich w dobrym gatunku kamień po zł: 9, Wyżłzy kamień po zł: 30. —

Taszczyński.

Niżej podpisany Fabrykant i Kapić w Mieście Kaliszu ma honorować wiadomości Przeswietną Publiczną przedwie w Mieście Kaliszu Przedzie bawelnianą i lniangą w wszelkich kolorach za ceny najumiarkowańsze, przed tego przyjmie także dla dogodności P. P. Fabrykantów, wzmiankę towary przez tychże wyrabiane. —

David Lande.

Wczoraj wyciągnięte Nra 22. 67. 63. 84. 74.

TEATR. Jutro Iszy raz nowa Opera *Lekcja Botaniki* i Komedia *Maly Odwet*.